ANY II · *Sabadell 1.er Abril 1888* · NÚM. 31

LO CATALANISTA

Setmanari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director.—Los originals no 's tornan

Direcció, Redacció y Administració
Travessía de la Rambla, n.º 12
SABADELL

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Sabadell . . . . . 2 rals al mes.
Fora . . . . . 8 » trimestre.
Un número sol. . . . . 1 »
Anuncis á preus convencionals.

DE MEETING Á MEETING

Era 'l día 25 de Juliol de 1886. Lo poble catalá en vigilias de veurer aprobat pel Gobern central lo *modus vivendi* ab Inglaterra, que considerava fatal pera sa producció y son travall, se reunía per medi de representacions y comisions en lo Teatre de Novedats de Barcelona á quarts de deu del matí.

La ocasió era solemne. S' anava á celebrar un *meeting* pera manifestar viva protesta devant dels Poders públichs per son esperit antinacional y contra 'ls Senadors y Diputats de Catalunya que, després de fer la comedia de oposició, prescindían de la enteresa que 'ls obligava á fer un acte sério y se n' entornavan ab los gefes com despreciables anyells.

Lo Teatre estava plé de gom á gom, bessava de gent en las butacas, en los palcos, en las cadiras, en las graderías, en los passillos interiors y exteriors, fins abrahonats á las columnas, hi estavan nostres compatricis, sérios, reflexius, pensívols, ab la mirada concentrada y fixa del desesperat, pero ab la calma propia del que sab ja 'l que es sufrir y la decissió del que vol á pesar de tot acullirse á temperaments pacífichs.

A las portas del Teatre, ocupant gran extensió en lo Passeig de Gracia, s' hi trobava encare mes gentada que á dintre. En tot lo públich s' hi veyan barrejadas completament las classes; la brusa de costat ab la americana, lo jaqué y la levita; lo rich al costat del pobre: l' amo al costat de sos travalladors.

Alló era una manifestació imponent y pocas vegadas vista: una manifestació que estremía per lo general y espontánea. Semblava tal-ment l' *última reunió que deuhen celebrar* los habitants de una ciutat

sitiada abans de fer lo darrer esfors de defensa. Tal es la impresió que recordém d' aquell acte trascendentalíssim.

Dons be; en aquella ocasió en que per la aprobació del *módus vivendi* ab Inglaterra, tan desesperat se dava coneixer lo poble catalá, no pogué trobarse cap mes regió de Espanya que s' associés á son dol, á sa tristesa, á sas reclamacions y á sos prechs. Catalunya cridava ausili y las altras *germanas* seuas li deyan *egoista, exigent, juheva de la nació.* Catalunya reclamava defensa enérgica de sos representants en Corts y aquestos eran fins insultats impunement en llochs públichs entre riallas y satisfacció general. Catalunya clamava per sa *Industria* que no podria resistir competencias estranyas y per la *Agricultura* de tot lo pays, que 's ressentiría d' igual mal, y las regions agrícolas se 'n burlavan satisfetas tot escoltan á 'n Moret y comparsas que 'ls prometían rius d' or, encara que havessin de sortir de Catalunya, y, passant per l' estranger, distribuhirse per tot lo restant de la nació. En una paraula lo nostre primpcipat presentia la tempestat, estenía 'ls brassos per avisar á tothom y... tothom se 'n reya; esforsava la veu pera dar lo tó d' alarma y... 'ls vehins se n' anavan á dormir.

Ara la tempestat ja es aquí. Lo mestral escombra fortunas; l' aygua que cau á dolls fa tornar tots los papers en *papers mullats*, la calamarsa trenca vidres de las fábricas com rebenta 'ls rahims de las vinyas, y 'l llamp freqüent inutilisa als que mes descuydats estavan passejant son optimisme y sa ignorancia,

¿Ho voléu veurer? Mireu en redós y només hi han miserias. Las fábricas son tancadas, si, pero ¿y 'ls sellers?

Aquells agricultors tan trempats y campetxanos de Castella, Andalucía, León, Murcia, Valencia, etc., no més fan que plorar. Los blats forasters, los arrossos, los esperits, los matan y assesinan. Si no se 'ls socorre prompte han de morir forsosament.

En tal situació ¿qué fer? Anar á veurer al tal ó qual ministre resulta inútil. Reuneixen, donchs, al poble y vetaquí un *meeting*.

S' acaba de celebrar lo día 25 del corrent: Es á Valladolid lo lloch escullit pera reunirse. Dos mil pagessos ó cosa semblant se congregan, se bellugan, amenassan, cridan, baladronejan y... ¿total qué?

L' acte está presidit per un dels Secretaris de las Corts que *clama contra la empleomania*; en ell 's hi llegeix una carta del polítich pastelero com los demés, senyor Gamazo, y es molt aplaudida; acudeixen á la reunió uns quants diputats de la colla y fan veurer que s' enfadan com los demés; protestan contra la *política* 'ls oradors, y tota la manifestació es no més en resúmen... una *manganilla política*. Se tracta de enderrocar á 'n Lopez Puigcerver pera.., pujarhi si convé 'l mateix Gamazo.

¡O desilusió! ¡Quina farsa mes indigna! Pera combatrer en conclusió al ministre de Hisenda.

Pero ¡ah! que n' hi han que jugan ab foch y potser s' cremarán.

Y en quant als organisadors del *meeting* de Valladolit ¡pobres! s' han despertat tart. Si l' any 1886 quan Catalunya cridava haguessin escoltat, altras cosas haurían succehit: segurament abans de las calamitats actuals. Ara, ¡quí sab ahont hem d' arribar en l' abim que á tots nos solicita per culpa dels adormits!

Mentrestant y pera rentarnos las mans en lo desori que regna, á continuació reproduhim un fragment eloquentíssim de la celebrada y patriótica carta de don J. Narcís Roca, llegida en mitj d' un ovació nutridíssima é inacabable en l' abans esmentat *meeting* del Teatre de Novedats de Barcelona, lo día 25 de Juliol de 1886. Diu aquest fragment:

"*Mes perjudicats* que 'ls catalans resultarán las altras regions d' Espanya de la entrada invasora dels productes extrangers. Ellas quedarán mortas, nosaltres únicament ferits. Nosaltres después d' una temporada terrible per la nostra honrada, travalladora y suferta classe jornalera, trovarém camí, puig hi ha á Catalunya capitals y en la classe obrera hi ha las costúms y la disciplina del trevall. Per algún camí farem cap. Pero 'ls altres infelissos, quan los invadeixin com la llagosta, 'ls productes de la agricultura extranjera mes baratos que 'ls seus, no farán capitals, no podrán posar industrias manufactureras ni agrícolas, ni metalúrgicas, tot vindrá d' Inglaterra, de 'ls Estats-Units, de Alemanya, Fransa, etc., no tenen costúms ni disciplina del trevall, y las industrias foran l' única cosa que podría salvarlos quant la agricultura se 'ls arruini. Nos tallan un bras, nos arrencan un ull; mes las altras regions—¡tan debó que m' equivoqui de mitj á mitj!—Perderán tots dos brassos y quedarau cegas sense remey. Y sino, al temps.

"Nosaltres tenim una salvació económica que no tenen las regions agrícolas. Aquestas no tenen mes que una agricultura pobra, perduda y aquesta la matan 'ls productes agrícols extrangers que vindrán aqui mes baratos que 'ls espanyols. Perque molts dels infelissos vassalls de l' absolutisme del Estat, d' cullá del Ebro y 'l Noguera tenen entés que 'ls *traclais* y *modus* lliure-cambistas solsament tocan á la industria catalana y no veuhen que també tocan á l' agricultura, ni veuhen que mentres de vins espanyols, per exemple, pochs n' entrarán á Inglaterra ó Alemanya, al darrera dels teixits inglesos vindrán arrossos, blats y altres productes de terras inglesas tant y mes baratos que 'ls d' aquí. La llógica y conseqüencia de las ideas, dels principis y fins dels fets, sempre s' imposan als capritxos, preocupacions y malas intencions dels homes.

"Si per enveja de la seva relativa prosperitat y per superbia de conquistador hi ha qui vulgui la mort de Catalunya, all se mats; á nosaltres solsament 'ns fereix. Los estrangers no volen matar precisament á Catalunya, volen tot lo mercat d' Espanya pera esplotar y volen portar aquí no solsament las sevas manufacturas, sinó també 'ls seus productes agrícolas. Y la burgesía de las regions ahont no hi há mes ideal que 'ls sous del Estat, las credencials, los empleos y las cesantias, aquesta burgesía que mira sols á comprar barato perque 'ls sous y las cesantías arribin mes, quant lo país embrutit no podrá pagar sous ni cesantías, no tindrá pera comprar barato ni car. *Tota aquesta ruina de las regions agríco-*

las no vindrá tot seguit, tardará mesos ó anys: mes no faltará si tan aviat com siga possible, un gobern patriótich no denuncia tots los tractats y no pren avans de sis ó vuit anys un camí proteccionista de tot lo de Espanya.

SECCIÓ POLÍTICA

En un telégrama de Madrid hi hém notat que 'ls ministerials se queixan del *Meeting* de valladolid per son color *regionalista*.

¿Qué entendrán per color *regionalista* aquesta gent?

Perque nosaltres hem llegit los detalls d' aquell acte publicats en los periódichs y hem pogut observar que 'ls oradors se referiren *exclusivament* á Castella.

Y d' aixó en tot cas se 'n podria dir *separatisme*.

Lo que es, si, *regionalisme* y potser una mica massa ignocent já, es lo que fém los catalans sempre que demaném protecció, aixó es, demanarla pera Catalunya y pera totas las altras regions, pera las fonts de riquesa propia y las generals de tota Espanya.

Y no obstant, nosaltres som los *exclusivistas* y tots los demés *generosos modelos de germanó*.

Peró ¿qué té que veurer, si ells *ejercen la misión providencial de regir los destinos...*

* * *

Y apropósit del Meeting de Valladolid. sembla que han acordat los agricultors enviar una Exposició á S. M. la Reyna Regent, pintantli son miserable estat y designantli algúns medis propis pera remediarlos.

Com es natural aquestos medis, se referirán á la abolició de lleys mes ó menos gravosas, reducció de impostos, etc.

Tot lo qual, ben mirat es inútil.

Perque á l' endemá de posats en práctica tals remeys, los *pares de la Pátria*, los *sabis politichs* ja imaginarian novament qualsevol desgavellat projecte que posés en roda 'l trevall y 'l benestar del poble.

Lo millor es demanar la cayguda de tota la colla de *caballers d' industria* que fan experiments sobre 'l pays, y declararse partidaris de un régimen noble y just que respecti las iniciativas y activitats de cada regió, aixís en lo material de la vida com en sa part moral que 's refereix al llengualge, llegislació y administració provincial.

O mellor dit: atendres á la necessitat de arrendar de una vegada fins las arrels del queixal corcat que no 'ns permet menjar, dormir, ni viurer en pau.

En una paraula: *regionalisme pur*.

¡¡Tant deló!!

Fa pochs días al arribar á Cádiz l' *inmortal* Mazzantini retornant de la Habana, se li va fer una magnifica rebuda, d' aquellas que sols á una *eminencia* com ell poden dispensar.

Aixó no te res de particular, tractantse del poble *torero* per excelencia.

Pero, segons noticias, la *falua* mes engarlandada que sortí á rebrel, en la qual hi anava la seua senyora y estava destinada al *incomparable honor* de recullirlo, era la de... la Capitania General.

Estranyat lo propi Mazzantini de aquell anaeronisme tan xocant, preguntá al qui manava la falua perqué l' havia anat á rebrer.

Y 'l preguntat respongué tot satisfet.

—*Son órdres del Ministerio de Marina.*

∴

Y ara á qualsevol se li ocorre preguntar ¿Pot darse ja mes rebaixament moral?

∴

Aixó 'ns ha recordat un fet qual memoria es aquí molt oportuna.

La escena á Madrid.

Quan estava en la agonia un dels mes distingits marinos de la Espanya contemporánea, en Mendez Nunyez, la casualitat volgé que experimentés una *cogida* de cuydado 'l popular torero conegut ab lo nom de el *Tato*.

En tal ocasió, tota la aristocracia madrilenya, aixís la de la sanch, com la del diner, se multiplicá pera anar á visitar y deixar tarjetas en la casa del torero, mentres que la del ilustre marino quedava poch menos que abandonada al zel de sos amichs mes íntims, companys de carrera y fiels subordinats.

Aquest contrast degué ser tan manifest y repugnant que cridá la atenció general y ocasioná gayre bé una protesta pública dels homes de seny, en particular dels perteneixents á la classe que tant havía honrat en Mendez Nunyez, los quals posaren lo crit al cel.

∴

Ara bé ¿no hi troban los nostres llegidors alguna conexió entre lo d' ahir y lo de avuy?

¿Han de indignarse 'ls marinos perqué 'l poble ignorant consideri com á *eminencias* als toreros, si la primera autoritat de son cós com á tals los considera?

Ab la conducta seguida, nosaltres no hi trobariam res de particular en que 'l dia de demá, que estessin á las portas de la mort l' actual ministre de Marina y en Mazzantini, tota la gent se preocupés per la desditxa d' aquest deixant en l' oblit mes complet á aquell *petitissim émul* de 'n Mendez Nunyez.

En un telégrama de Madrit veyem que un «Centre Proteccionista» de la Cort ha felicitat als organisadors del Meeting de Valladolit.

Lo qual no te res d' estrany, com no siga l' estranyesa que causa al saber que á Madrit hi ha un «Centre Proteccionista».

¡Ah pillet! qu' amagat s' ho tenia...

Y nosaltres que creyam que la gent de per allá era tota lliurecambista.

No se 'n dongui vergonya, home, no se 'n dongui vergonya.

Las personas de bé s' han de deixar veurer sempre y mes quan al seu voltant n' escasejan.

Menos mal que 'ls de Valladolit l' han tret d' apuros.

Heus aquí que poch ó molt s' ha tret profit del meeting de Castella.

Donarnos á coneixer un «Centre Proteccionista» madrileny.

Per molts anys y que Deu 'l guardi de la epidemia de la seva terra.

Per fi l' eminent canari de las Corts espanyolas senyor Castelar ha trobat casa á Barcelona, durant l' Exposició.

Vaja, ja estará content l' insigne tribuno.

Mireu que tenirne tots los demés personatjes politichs y ell haver d' anar á la fonda, era tot un xasco.

Qualsevol haguera pogut pensar que no te cap correligionari á Barcelona capás de rebrel com li correspon.

Per últim ja té ahont allotjarse.

A casa de don Fernando Puig.

Que si be no es posibilista, no permeterá que 'n Castelar vaigi á la fonda com un altre home qualsevol.

No faltaría mes.

Que hagueran dit los extrangers que 'ns visitin al veurel al mateix nivell de qualsevol fill de Sant Celoni.

Á LAS CORTS

La sucursal de la Lliga Agraria en Sabadell acut als alts poders del Estat y respectuosament exposa:

Los progectes pera millorar la situació de la Agricultura presentats á las Corts per lo Sr. Ministre de Hisenda eran esperats ab gran desitj per aquestos agricultors, afanyosos de sortir de l' abrumadora crísis qu' en tant grave perill té molts anys fá sos interessos, que son los de la pátria espanyola.

Aquesta Lliga Agraria, debia en conformitat ab sos fins, prestar tota sa atenció á dits progectes, qual estudi li ha esmentat las següents observacions, que respectuosament te la honra d' exposar á la Representació Nacional.

Deficient considera 'l que 's refereix á la reducció del tipo de imposició sobre la riquesa rústica y pecuaria, per esser tan insignificant que ni ha de contribuhir al millorament de la miseria present, ni respon tampoch als principis llógichs de bona tributació.

Aconsellan aquests que tota riquesa contribueixi al Estat proporcionalment á las utilitats que rendeix sens que jamay l' impost absorveixi lo moderat benefici que deu produir; pero en la contribució per cultiu y bestiar, 's pert de vista la regla y 's mantenen tipos mes alts que pera los demés rams de tributació, si 's té en conte que 'ls líquits imponibles 's basan en valoracions mes crescudas que 'l curs real dels preus del producte.

D' aqui 'l sens nombre de fincas embargadas per no poder sos propietaris satisfer al fisch, representadas per la considerable suma de 72 y ½ millons de pessetas qu' es 'l saldo que dona 'l balans del Banch d' Espanya per embargs pendents en sos comptes de cobro ab lo Tresor; qual xifra demostra ben á las claras quan insoportable es l' impost senyalat á la agricultura y lo inminent qu' es la mort de aquesta si 's segueix la comensada progresió ascendent en l' abandono de fincas.

Y quan un impost ofega en lloch de afavorir la expansió, y destrueix la propia cosa sobre la qual gravita, ni pot sostenirlo 'l contribuyent ni ha d' ésser beneficiós pera l' Estat, que, voluntariament, estronca la font de sos ingressos.

La inferioritat d' Espanya respecte las demés nacions d' Europa, tant en sas condicions agrarias com en la situació económica de sas classes agricultoras; inferioritat tan gran que ab prou feynas si arriba en los cultius principals á obtenir la meytat del rendiment qu' en altras nacions produeixen; aquesta situació de inferioritat agravada encare ab lo sens nombre de plagas que invadeixen sos camps y de repetidas calamitats que merman sas cullitas, deurian aconsellar, ja que res digués la trista experiencia de nombrosas emigracions y de abandonos de fincas per extenuació y anemia del agricultor, que 'l tipo de tributació no deu sobrepujar al adoptat per las nacions mes ricas y mes favorescudas per la naturalesa.

Inglaterra ahont 'l cultiu de graus produeix majors rendimens qu' en tots los paysos del continent, y la Fransa tan rica per sos grans regadius, la fertilitat de sas terras, y plujas abundants, pagan del 8 al 9 per cent sobre 'l líquit imponible de sa riquesa, averiguada ab major exactitut que entre nosaltres, de lo qual resulta que sumant tots los conceptes

tributaris, l' agricultor en aquells payssos surt gravat en un 25 per cent en lo rendiment per lo cultiu y bestiar, aumentat en Espanya al 40 per cent.

Devia, donchs, la baixa feta en la tributació directa, per abdos conceptes, arrivar á 77.000,000 de pessetas anyals, las quals podrá 'l Tresor percibir per altres conceptes, conforme proposa la Lliga Agraria Espanyola en sa informació á las Corts del 28 del últim Janer.

De molta trascendencia es l' altre projecte del senyor Ministre, sobre ayguardents y esperits, lo qual satisfá mes complertament l' objecte que 's proposa, atesos los compromisos creats per los tractats que 'm vejem obligats á respectar.

No obstant no podrá refer com deuria l' extingida industria de destilació de vins, ni sisquera contribuiria eficasment á evitar la falsificació d' aquest caldo si pera conseguirho no 's rebaixan los tipos d' adeudo en las tarifas de consums.

Lo medi que proposaria aquesta Lliga pera 'l desenrotllo de la industria de destilació en 'l pays, y pera evitar l' ús en los encabessaments de esperits nocius, encaminat al mateix temps á donar grossos rendiments al Tresor, seria 'l Monopoli per l' Estat de la venda d' aquest producte que podria contractar en dos terceras parts del consum ab los productors espanyols de destilació del ví y en l' altre tercera ab los fabricants d' esperits d' industria nacionals ó extrangers.

En aquest cas devia imposarse una contribució mínima de 200 pesetas als esperits d' industria, qualsevullga que siga sa graduació, y de 100 pesetas los destilats del vi, tant si procedissen del extranger com de la industria nacional.

Aytal sistema, 'l de distingir entre una y altre classe de esperits imposant distint dret segons los elements de sa constitució, no apartantse de lo fixat en los tractats, portaria la preferencia del consum als esperits vinicols y promouria 'l renaixement d' aquesta industria.

Dos objectius, á qual mes importants, presenta la qüestió vinícola en Espanya; la primera relacionada ab l' higiene y la segona ab la riquesa.

Entre 'ls grants cultius de nostras terras, 'l de la vinya es mes considerable avuy que tots los altres; pot resistir mes á la competencia extrangera que 'ls grans y es per lo mateix, deixant apart sa importancia en lo consum interior article d' exportació y primera materia pera una profitosa industria agrícola.

Totas aquestas circunstancias obligan al Estat com als agricultors, á fixarse detingudament en tot lo que 's refereix á la prosperitat d' aquest cultiu, fonament de nostra riquesa agrícola.

L' enemich mes poderós del vinicultor espanyol es lo falsificador, que no sols desvia lo consum del 'l extranger extrafent nostres caldos, sino que li desbarata 'l consum interior.

Los medis pera evitar la falsificació, qu' entranya la qüestió higiénica de que hem parlat, no poden basarse en una vigilancia mes ó menos rigorosa que considerem incomplerta sino que deuhen buscarse, si han de ser positius, en l' encariment de las materias de falsificació, fins al punt de convertir aquesta en improductiva.

Deixant apart l' ús de drogas pera la fabricació de vins artificials, qual procediment cau baix los reglaments d' higiene y sanitat públicas, uns dels sistemas que solen emplearse es la barreja per hectólitre de 10 litres de esperit ab 40 litres de vins de color y qualitat diferents y 50 litres d' aygua. Ab ella s' obté als actuals preus del esperit y del vi, un producte qual preu es de 10 y ½ á 11 pessetas l' hectólitre, no subjecte als drets de porta, per fabricarse de portas endins.

Ab lo gravámen de 120 pessetas que projecte establir lo senyor Ministre d' Hisenda, en los drets del esperit pujará 'l cost del vi falsificat á 25 pessetas, que será remunerador pera 'l agricultor, sempre que 'ls drets de consums no escedeixin de 2'50 pessetas hectólitre en la generalitat de las poblacions, y de 4 pessetas en aquellas qu' apliquin la tarifa máxima que no deuria jamay traspassar aquest tipo.

Es tal 'l desenrotllo de la fabricació de vi artificial de dos anys á aquesta part, en aquellas poblacions, ahont pagan 'ls vins un dret de consums, superior á 4 pessetas hectólitre que ha acabat, pot dirse, la venda directe del culliter al consumidor, avans facilíssima, qual dato deu tenirse molt en conte y justifica la reforma que demanem en las tarifas de consums, sino 's vol que resulti ilusoria la ventatja que 'l encariment del esperit, puga produhir.

Y per si aquest no fos prou, debem presentarne un altre á las Corts que portará en son ánimo la convicció de que es precis posar terme á un estat de cosas insoportable pera nostre malhaurat pays, víctima sempre del frau.

Las existencias de vins usuals avans de la última cullita eran tant grossas en la majoria de nostres centres vinícolas que en algans d' ells 's vejeren precisats á vendrels á tant baix preu, que pot dirse fou tirat en tota la extensió de la paraula.

No podem suposar de cap manera que 'l consum interior hagi mermat, molt al contrari, estem plenament convensuts de que va en aument cada any. En quant á la exportació que fou de 6.890,711 hectólitres en 1885 s' aumentá fins á 7.970,581 en l' any passat ó sian 1.079,870 hectólitres mes qu' en 1885. L' aument en la producció de vins, castigadas per el *mildew* grans comarcas vinícolas, no es de creurer hagi obtingut tan crescuda diferencia entre las exportacions dels dos esmentats anys, ¿d' ahont previndrá llavors tan crescut sobrant?

Evitada la falsificació del ví que assegurará la integritat del consum nacional á nostres culliters, interessa mantenir lo crédit en l' extranger, pera lo qual aixís com pera donar aplicació á la massa sobrant de vins cullits, es indispensable impedir en tot quant sia possible l' ús en los encabessaments dels esperits industrials, fomentant en alt grau la destilació de vins.

Cada pays deu utilisar sos productes propis, consumintlos en son estat natural ó transformantlos per medi de procediments industrials. Rusia gran productora de grans y materias feculentas, obra molt acertadament fomentant de la mateixa manera qu' Alemania la fabricació de esperits industrials, pera qual fabricació produeixen sas terras la primera materia. Noruega y Suisa baix un altre punt de vista treuhen al propi temps verdadera utilitat d' aquesta industria. Espanya, nació vinícola per exelencia, deu imprescindiblement evitar que surtin cada any los 50.000,000 de pessetas que importan sas compras de esperits extrangers, tenint com te un sobrant de primera materia pera la fabricació d' aquest esperit y debent per necessitat encabessar sos vins pera la conservació ó la exportació; en qualsevullga de quals cassos, li convé emplear verdader esperit de vi, tant per evitar las represalias de las nacions que reben sos vins, si aquestas sospitessin que sols serveixen de vehicol á los esperits extrangers, com també pera 'l bon crédit d' una exportació qual aument l' interessa mantenir.

Anem donchs á veurer en quina quantitat poden proporcionarnos nostras vinyas la primera materia pera la fabricació d' esperits.

Suposant que los 2.000,000 hectáreas de vinya que possehim, rendeixen 13 hectólitres anyals de vi, la producció total será de 26.000,000 de hectólitres, Mantenintse la xifra d'

exportació en 7 y ½ millons quedan pera 'l consum interior 18 y ½ millons. Si pera l' encabessament de nostres vins 's gastés l' esperit de vi en quantitat de ⅔ parts de la importació anyal de esperits, y suposant aquesta de 800,000 hectólitres, terme mitj, la destilació consumiría (considerant necessaris 8 y ½ hectólitres pera ferne un d' esperit) uns 5 y ½ millons de hectólitres de vi, quedant encare pera 'l consum interior 13 millons y mitj de hectólitres.

La industria de destilació permeterá, donchs, tenir dedicadas al cultiu de ceps, 423,000 hectáreas de terra ó siga la quarta part de la superficie ocupada actualment per nostras vinyas, que en cas contrari quedarán ermas per no esser possible dedicarlas ni al bestiar ni als grans, ni molt menys ha de cabrer un sobrant de vi sens aplicació, qual depreciació trastornaria completament los preus de la restant cullita.

La imposició d' un dret de consum sobre 'ls esperits sens distinció, afavorint, com hem tingut l' honra d' indicar avans á las Corts, los interessos dels culliters de vins, qual falsificació fora mes difícil, no resolt per aixó 'l problema en favor de la industria de destilació.

Lo preu corrent d' un hectólitre d' esperit suech ó alemany de 39 graus Cartier, es en nostres mercats de 60 á 64 pessetas, essent impossible produhir esperit de vi d' igual graduació á menos de 80 pessetas quant 'l preu del vi de que s' extregui no escedeixi de 8 pessetas l' hectólitre; preu poch convenient per cert y que no deuría admetrers com base de cálcul pera deduirne d' ell disposicions llegislativas dirigidas á protegir dins de l' equitat interessos respectables. Com se veu la competencia entre l' esperit d' industria y 'l de vi se fa impossible y d' aquesta impossibilitat de competencia, de la desigualtat mateixa del component del producte, naix la nostre demanda de que 's senyali, ya siga que 'l Estat monopolisi la venda, ó be que la deixi lliure, un dret diferencial que gravi en proporció del seu cost als esperits de vi y als industrials, tant si procedeixen del extranger, com si son originaris de las fábricas del pays.

Si aquesta diferencia de drets no volguessin establirla las Corts en las tarifas de consums que regeixin pera los esperits, demanem la concedeixen en forma indirecta, subvencionant las fábricas de destilació de vins en qüantitat equivalent á la diferencia de cost del producte, sens lo qual considerem duptós lo restabliment de una industria á totas llums necessaria en nostre pais, perque 'l consum no anirá may á lo mes bo sino á lo mes barato.

Una última observació nos permeterem fer al projecte del senyor Ministre d' Hisenda y 's refereix á la xifra de restitució establerta en l' article 50 del mateix á favor dels culliters del pais que exportin sos vins al extranger ó á Ultramar.

Si 'l preu del esperit, avuy de 64 pessetas, s' aumenta fins á 184 per raho del drets de consums que 's projecta establir, y si s' acepta 'l tipo de 3 litres com promedi necessari al encabessament de nostres vins, resultará que la devolució de 2 pessetas per hectólitre, encarirá 'l caldo en 3'54 pessetas per hectólitre.

Res oposaríam á aquesta mida, si sols s' tractés del consum interior ó del de las colonias, pero es de preveurer que Italia, s' aprofiti d' una diferencia tan considerable perjudicantnos en lo millor de nostres mercats ó sia la Fransa.

Tenim massa interés en conservar aqueix mercat, qu' ha consumit aquest any una tercera part de nostra total cullita pera exposarnos á perdrel y considerem perillós portar allá nostros caldos ab un recárrech de 3'54 pessetas l' hectólitre sobre 'l curs dels preus del vi.

Demaném, donchs, á las Corts senyalin 3 pessetas com reintigro de drets per cada héc.

tólitre de vi á sa exportació al Extranger ó á Ultramar, deixant la diferencia de 2'54 que encara resulta, com compensació á la Hisenda per los vins que poden exportarse de major graduació natural que la atribuida als generalment cullits en nostras vinyas.

Prescriu, á mes, dit arricle en favor exclusivament del culliter la restitució del impost, fent cas omis del comerciant que es en la actualitat qui promou y realisa la exportació.

Entenèm sería profitós que la exportació de nostres caldos se fes directament per 'l culliter ó per sindicats dels mateixos, perque oferiría al comprador majors garantías de pureza en lo producte, deixant tal volta major benefici al productor; pero la falta de práctiques mercantils entre la generalitat de nostres agricultors y 'l poch desitj d' associació, qu' encare no s' ha desenrrollat entre nosaltres per mil causas que no son d' aquest lloch esmentarlas, farían prematura una innovació que será en lo temps potser utilíssima y que avuy pot ocasionar un verdader marasme en 'l negoci d' exportació.

Creyem, per lo tant, que la restitució de drets deu ferse extensiva á tots los exportadors de vins, sigan aquestos culliters ó simplement comerciants.

Exposats sensillament los fonaments de nostras reclamacions al projecte que 'l senyor Ministre d' Hisenda te sotmesos á las Corts, pera millorar las condicions actuals de la Agricultura Espanyola nos toca condensar aquells, demanant respectuosament á las Corts sigan modificats en la forma següent:

1.er Serán rebaixats en los presupostos de 1888-89 los tipos de la contribució per cultiu y bestiar qual totalitat se reduirá de 77 millons de pessetas.

2.on Lo gobern exercirá 'l Monopoli en la venda dels esperits, contractant ab los fabricants nacionals de esperit de vi $^2/_3$ de la quantitat que consideri necessaria pera 'l consum y 'l $^1/_3$ restant ab los fabricants nacionals ó extrangers de esperit d' industria.

Una comissió especial composta de culliters, comerciants y delegats del Ministre de Hisenda fixará cada sis mesos 'l preu á que deurán vendrers los esperits, devent esser iguals pera 'ls que procedeixen del vi com pera 'ls nomenats d' industria, qualsevullga que siga la materia ab que s' hagin fabricat.

3.er S' imposará en las Aduanas de adeudo als ayguardents, esperits d' industria y licors procedents del extranger y en las fábricas ó punt de producció als que sigan producte de fabricació nacional, qualsevullga que siga sa graduació, un impost de 200 pessetas per hectólitre.

4.art Als esperits, ayguardents y licors extrets del vi, s' imposará en las fábricas nacionals, ó en las aduanas de adeudo si procedeixin del extranger, un impost de 100 pessetas l' hectólitre.

5.nt Los exportadors de vins pera l' Extranger ó Ultramar que haguessin pagat l' ímpost sobre 'ls esperits, podrán solicitar sa restitució, fixantse en 4 pessetas per hectólitre de vi exportat.

Si las Corts no resolguessin establir lo Monopoli del Estat pera la venda de esperits ni reformar los tipos del impost fixat per lo senyor Ministre d' Hisenda en lo citat projecte, solicita aquesta "Lliga" que las modificacions 2.ª, 3.ª, 4.ª y 5.ª se faigin en aquesta forma:

2.ª Los esperits, ayguardents y licors que s' importin del Extranger y Ultramar, aixís com los que 's fabriquin en la Península, si procedeixen de la destilació de qualsevol materia, escepte del ví, se gravin ab un impost especial de consum, ab arreglo á la següent escala:

Los inferiors de 60 graus centesimals, 80 pessetas per hectólitre.

De 60 á 80 graus, 100 pessetas hectólitre.

Los que escedeixin de 80 graus, 120 pesset as.

3.ª Los mateixos, quan procedeixin de la destilació del vi, pagarán per la mateixa escala de graduació la meitat del impost que 'ls anteriors.

4.ª Los exportadors de vi pera l' Extranger ó Ultramar que haguessin pagat l' impost sobre 'ls esperits podrán solicitar sa restitució que será de 3 pessetas per hectólitre de vi exportat.

Finalment, en lo cas en que no 's fes distinció entre 'ls esperits de vi y 'ls d' industria, que enten aquesta "Lliga" sería la solució mes convenient que podría donarse, demanem:

1.er Que s' aumenti fins á 3 pessetas per hectólitre 'l tipo de reintegro per drets satisfets.

2.on Que 's subvencioni durant 4 anys als destiladors d' esperit de vi, en 5 pessetas per hectólitre de vi consumit pera la destilació.

Y sempre, y qualsevullga que siga la resolució de las Cots demaném ab insistencia se modifiquin las tarifas de consums avuy vigents, fixant 'l tipo máxim de dret pera 'ls vins en 4 pessetas hectólitre.

Los que suscriuhen

A LAS CORTS recomanan las consideracions, demandas y datos aquí presentats, suplicant 's dignin fixarhi sa atenció, pera 'ls fins que s' han exposat.

Sabadell 23 de Mars de 1888.

Joan Sallarés y Plá, President.—Joan Fontanet, Vicepresident. —Eduart Coll, Joseph Cirera y Jaume Fatjó, Vocals.—Endalt Viver, Secretari.

EXPOSICIÓ

DIRIGIDA PER LA COMISSIÓ DE AGRICULTURA É INDUSTRIA DE LA "LLIGA DE CATALUNYA" AL EXCM. SR. PRESIDENT DEL CONSELL DE MINISTRES

Continuació

I

De bon grat hauriam dedicat aquest primer travall á posar de relleu alguna cosa de lo molt que podría lo gobern empendrer en favor de la necessitada agricultura de nostre país. Pero la existencia de tractats de comers entre lo débil y abatut Estat espanyol y 'ls Estats avuy més poderosos d' Europa, nos priva d' entrar sens pendrer avans las degudas precaucions, á tractar á fondo lo modo y la forma com se podria concedir eficás protecció á varis dels més importants productes agrícols nacionals, avuy arruinats y casi perduts á causa de la desastrosa competencia que 'ls están fent sos similars extrangers.

Ab los tractats aquells, van lligats compromisos internacionals, y aquests debém y volém respectarlos; no pera aixó semblar com que sancioném los erros en los quals se va incorrer quan la estipulació de dits tractats, sinó pera evitar que la lleal y patriótica intenció nostre, excitant l' acció del gobern, pogués convertirse en motiu de reclamacions y causa de litigis entre l' Estat espanyol y aquélls altres Estats ab quins los tractats se concertaren. Respecte d' eixos Estats la posició d' Espanya es de tal classe, que nosaltres enteném seria criminal aconsellar, en las circunstancias actuals, la adopció de radicals midas exposadas á ocasionar perillosas complicacions entre las parts firmants dels tractat que ofegan nostre producció. Per aixó, á fi de salvar compromisos y obrar com correspón á carácter

práctichs, preferim presentar la exposició de medis auxiliars de l' Agricultura y la Industria, ocupantnos tot seguit d' algun d' aquells elements de prosperitat qual aprofitament es fácil y del tot procedent.

Entre 'ls tals elements, un ne coneixém que 's destaca sobre tots per ser igualment útil al desenrotllo de la agricultura y al pogrés industrial. Nos referim al carbó de pedra, auxiliar principal de la activitat progressiva y tresor pera la humanitat incomparablement superior al or, diamant y demés pedras y metalls preciosos.

Aquest tresor las entranyas de la terra de varias regions espanyolas lo contenen en abundantas capas que conservan acumulat en comprimits cossos d' orígen vegetal, una part del calor solar arrivat á la avuy terra espanyola durant lo transcurs de milers d' anys de edats perdudas en la eternitat dels temps passats. Y no obstant es un tresor olvidat; una energía no utilisada; una riquesa improductiva. Mentres reposa tranquil en lo seno d' espanyola terra, la agricultura, la industria, los ferro-carrils y la marina espanyols gastan caudals pera comunicar á sas múltiples máquinas energía procedent casi exclussivament de carbons arrancats de las entranyas d' extranjera terra per brassos també extranjers.

Semblant anomalía, los goberns d' Espanya, deurian haverla observada y corretjida molt avans de somniar en empendrer la vía de las reformas aranzelarias qual plantejament deplora tot lo país productor: perque es tristament absurdo y antipatriótich deixar que Espanya, la posseedora de moltas y ricas conca carboníferas, pagui al extranjer un gros tribut, al mateix temps causa de humillant subjecció á extranjer poderio, y portell ample per ahont s' escorra una bona part del escassíssim capital efectiu que al poble espanyol li queda.

En efecte, mentres la agricultura, la industria, los ferro-carrils y la marina espanyols deguin á combustible extranger la forsa motora que necessitan pera son regular funcionament, l' independencia y el progrés patri no estarán segurs, perque están mal garantits: careixen de base natural. Aixís resulta de considerar detingudament lo que pot esdevenir tots los días.

Per qualsevol incident imprevist y grave podria l' Estat espanyol entrar en desacort ab l' Estat ó 'ls Estats que provcheixen de carbó de pedra nostras industrias, ferro-carrils y marina. En semblant cas, per més que la rahó y 'l dret estiguessen de la part d' Espanya, aquesta, á causa del gravíssim perill que implicaria l' interrupció sobtada d' envios de combustible que la privaria per complert dels indispensables serveys de la industria, los ferro-carrils y la marina mercant y de guerra, no podria fer valdrer ni son dret ni la rahó seva, com podria ferho si aquell preciós element; si 'l carbó de pedra procedís de minas en terra espanyola. De manera que l' abandono en que s' han tingut las ricas minas de carbó de pedra de las regions espanyolas, limita en alt grau la propia llibertat d' acció y atenta á l' independencia que 'n totas ocasions y més en las difícils, deuhen tenir los poders representants de pobles verdaderament lliures.

Además, aquell descuyt es causa de que capitals espanyols vagin á fomentar lo travall extranger en gran perjudici del travall nacional. Al objecte de poguerse apreciar l' importancia efectiva d' aqueix perjudici, exposém á continuació alguns datos referents al valor en travall y capital, representat per lo carbó de pedra extranjer que anualment reb un sol dels mercats d' Espanya: 'l de Barcelona.

Segons datos estadístichs publicats per la casa Jensen de nostra ciutat, lo total de carbó mineral descarregat sobre 'ls molls del port de la capital catalana durant l' any 1886, s' elevá á

Carbó inglés.	toneladas.	334,337
Id. francés.	id.	994
Total rebut per mar. . . .	id.	335,331
Per ferro-carril entraren de carbó francés. .	id.	58,222
Total de carbó mineral extranjer rebut d' Inglaterra y Fransa en un any. . .	id.	393,553

Sabent que 'ls termes mitjos anyals d' extracció de carbó mineral son pera 'l miner belga 144; pera 'l miner francés 179 y pera 'l miner inglés 375 toneladas, qual suma total dona pera los tres un promedi de $\frac{698}{3}$ =232'66 toneladas, trovém ab la divisió de 393,553 per 232'66, la xifra 1,692, número de miners espanyols que podrían tenir ocupació diaria y seguida guanyant un jornal mitj de 4 pessetas, si 'n lloch de carbó de pedra extranjer fos carbó nacional lo que reb lo mercat barceloní. Afegint are al número de miners 1,692, un set per cent per direcció, maquinistas, fusters, peons, etc., ocupats en travalls annexos al d, arrencar lo carbó, resulta un total de 1,810 personas empleadas ab regularitat en l' explotació de las minas. A cada una d' aquestas personas hi ha que considerarla en compañyía de tres sérs més que son, generalment contant, muller y dos fills, lo qual fá pujar á 7,240 lo número d' individuos que podrían viurer directament de la extracció del carbó mineral que 'ls extranjers nos portan á Barcelona. Indirectament viurían del travall miner, alguns mils més d' individuos repartits entre petitas industrias, comersos, pagesos, propietaris, personas de carreras diferentas y empleats del gobern. Y encare no hem acabat de contar, donchs fins aquí, únicament hem precisat la part de personal que directament, ó insinuat la que indirectament podría trobar la subsistencia diaria en la extracció del carbó de pedra. Altre part nos falta donar á coneixer y es, lo personal que directa é indirectament viuría del transport ó conducció del carbó mineral desde 'l punt d' embarch al mercat de Barcelona.

(Acabará)

NOVAS

Lo próxim dimars tindrá lloch en lo Gremi de Fabricants una reunió magna pera tractar de la normalisació dels negocis, essent de rigor qu' asisteixin tots los agremiats, deixant per una vegada á la vida, l' indiferentisme que 'ns corca, y demostrant palpablement que s' interessan per la població que 'ls ha vist naixer, interessantse al mateix temps pera la bona marxa de la industria de la qual viuhen.

Nosaltres que ja digueren nostra opinió en aquest assumpto, nos alegrarém de que consegueixen lo que 's proposan sos iniciadors si després 's procura, com deuría ferse, la unió franca y ben estreta de tots los elements de vida de Sabadell, contra la política madrilenya, única causa de tots los mals que avuy nos aclaparan.

No obstant 'l mal temps que regná en la tarde del dijous Sant moltas foren las personas que visitaren los monuments en las iglesias d' aquesta ciutat, vejentse ben animats tots los carrers fins ben entrada la nit á causa de la professó que com de costum, quan lo temps ho permet, estava ben concorreguda.

Lo divendres Sant, que feu mes bon dia, estigueren plenas de gom á gom las iglesias en que 's celebraren los divins oficis.

En altre lloch d' aquest número publiquem la exposició que la Sucursal de la Lliga Agraria en aquesta ciutat, ha remés á las Corts, al objecte d' evitar en lo possible los

desastrosos resultats que s' esperan si s' aproban los desgabellats plans del ministre d' Hisenda.

Com veurán nostres llegidors es un document que val la pena de que siga tingut en compte al resoldrer en un assumpto tan delicat com es lo pervindre de l' Agricultura en Espanya.

Y es al mateix temps digne de elogis al considerar que ab tot y ser aquesta població eminentment fabril, fa sentir sa veu pera salvar la crissis agrícola que Espanya atravessa, ben al revés dels que com los castellans á Valladolit, sols 's mouhen y criden pera defensarse sos propis interessos, fent la guerra á las demés regions, quan creuhen qu' aquestos no poden sortir ferits per las mateixas causas que fereixen als dels altres.

Segons teníam entés ahir va deixar son cárrech d' administrador del Gremi de Fabricants, don Manuel Gomez de la Riva, ocupant son lloch nostre apreciable amich don Joan Altayó y Moratonas.

Recomanem al nostres compatricis la lectura del document que comensarem á publicar en lo número anterior y continuem en lo present ab lo títol de *Exposició dirigida per la Comissió de Agricultura é Industria de la Lliga de Catalunya al Excm. Sr. President del Consell de Ministres.*

Es un acabat estudi que val tan or com pesa sobre una de las produccions que mes be podrían fer al pays. En ell hi han molts números, y per tal concepte á primera vista sembla que ha de presentar aridés al lector, pero si 's medita que cada un dels tals números es mes *eloqüent* que cinquanta discursos de 'n Moret ó en Castelar, la primera impressió se transforma en poderós desitj de compendrels per sa extraordinaria utilitat.

Tenim fama de práctichs y devem serho.

Las funcions posadas en escena lo passat diumenge en los Campos de Recreo, obtingueren bon éxit y proporcionaren dos bonas entradas al esmentat teatro.

Aixís en la zarzuela *Cadiz* com en la opereta espanyola *Un rapto* aplaudí 'l públich en diferentes ocasions, per mes que 'l conjunt d' orquesta y coros podría anar bastant millor, sobre tot en l' última.

En la zarzuela *Toros de puntas*, qu' á escepció del senyor Puig, qui feu un "Lagarty" d' está per casa feu ben desempenyada, 's permeteren unas coplas que no recordem cosa tan escandalosa en los teatros de Sabadell.

Deyan alguns espectadors que 'ls senyors consejals que ocupaban 'l palco de presidencia, no las haurían permés, si haguessin tingut las familias en lo teatro.

També ho creyam aixís.

Consti, en honor de la veritat, que 'l senyor alcalde don Joan Casanovas no estava en lo palco del ajuntament, puig de no ser aixís, estem ben segurs de que no haguera tolerat un sol moment 'ls munts de llot llansats al públich en mitj las riallas d' uns quants beneyts del *gallíner* y ab lo consentiment dels empresaris.

En altre lloch d' aquest número publiquem un estat de "La Equitativa" societat de seguros sobre la vida, que com veurán nostres llegidors demostra ben á las claras la situació floreixent en que es troba y la confiansa que inspira á totas las personas que desitjan asegurarse. Degut á la formalitat que regna en tots sos tractes, aixís com á la garantía que sos quantiosos capitals sostenen tan temps ha, pot considerarse sens dupte com de las primicias entre totas las societats de seguros sobre la vida qu' universalment son conegudas.

Aquesta setmana s' ha comensat l' arreglo del pis de la Rambla que tant desgraciat estava desde 'l cambi ó aument dels fanals.

Aplaudim la millora desitjant siga de durada.

En la professó del Combregar general que deu celebrarse 'l próxim diumenge, portará 'l pendó nostre respectable amich don Francisco Pulit acompanyantlo com á cordonistas los coneguts fabricants don Joseph A. Planas y don Zenón Corominas.

No duptém pas que la esmentada professó será de las mes concorregudas, per ferlo esperar aixís las moltas simpatías ab que conten nostres distingits amichs.

Fem constar pera coneixement dels interessats que lo día 10 del próxim mes d' Abril fineix 'l plasso fixat pera que 'ls círculs, cassinos y societats presentin sos estatuts y reglaments á l' aprobació del gobern civil.

La secció Lírich-dramática del Ateneo Sabadellés donará avuy en son Saló Teatro una escullida funció baix lo següent programa:

1.er La sarsuela en un acte, *El último figurin*.—2.on Dos pessas de concert, de las quals una será la Romansa de barítono de la sarsuela, *El diablo en el poder*.—3.er La divertida pessa en un acte, *A primera sangre*, ab la qual se estrenará una magnífica decoració de bosch, pintada per los socis de la Academia de pintura y 4.art Acabará la funció ab la divertida sarsuela en un acte, *Toros de puntas*, en la qual hi pendrán part los coros.

També devem notificar á nostres llegidors que desde 'l día 3 del corrent quedarán obertas en 'l propi Ateneo, las escolas de solfeig, cant é instrumentació en las horas següents: de 11 á dos quarts d' una del matí pera noys, de 6 á dos quarts de 8 de la tarda, pera noyas, y de dos quarts de 9 á las 10 de la nit pera homes; las primeras serán diarias y en días alternats la última, corrent totas á cárrech del professor-director de la propia Subsecció.

Las bases perque se regirán las escolas quedan en poder del Conserge y á disposició dels senyors socis.

Després d' una llarga y penosa malaltía ha passat á millor vida la senyora esposa del celebrat autor dramátich don Frederich Soler, donya Albina Solar de las Casas y Bergnes.

A son enterro que 's verificá en lo matí del passat dimars pot dirse que hi anavan tots los escriptors y artistas de Barcelona y tots los actors y dependents del Teatro Catalá. Formaban lo cap del dol, Mossén Jacinto Verdaguer y lo senyor Soler y son fill, seguint després de la comitiva, un numerosíssim acompanyament. A la testera de la caixa mortuoria hi anava una corona de camelias y violetas.

Rebi lo senyor Soler y familia lo sentit pésam que li enviihem desde las columnas de nostre setmanari.

Per l' excés d' original que se 'ns ha aglomerat pera 'l present número, 'ns veyém obligats á retirar la poesía de D. Jaume Novellas de Molins, titulada "A la meva pátria," qu' insertarém en lo número próxim.

La comissió executiva de la Exposició ha acordat expedir abonos pera mentres estigui obert lo Certámen Universal al preu de vinticinch pessetas, essent de compte del abonat lo pago d' una pesseta del carnet y 'l retrato. Aquest pot esser de qualsevol fotógrafo.

Diu *Lo Somatent* de Reus:

"En vista dels treballs portats á cap per la comissió constituhida en aquesta ciutat pera procurar la major afluencia d' expositors al vinent Certámen Internacional de Barcelona, se 'ns diu que la alcaldía ha demanat 100 metres cuadrats pera la grandiosa instalació de vins y 80 lineals pera las demés particulars."

Lo dimars prop passat tingué lloch, en la Sala del Consistori nou de la Casa de la Ciutat, la anunciada reunió dels adjunts dels Jochs Florals, presidint la sessió lo senyor don Marian Aguiló. Lo Secretari, senyor Cabot, llegí la comunicació de la Alcaldía en la que 's demanava l' aplassament de la festa poética. A continuació se donà compte d' una propo-

5.16.

sició prévia suscrita per diferents adjunts en la qual se demanava un vot de confiansa pera 'l Consistori, á fi de que acordi lo que crega mes convenient pera la institució. Després de discutida suficientment, fou aprobada per 77 vots contra 7, haventhi hagut tres abstencions.

Sembla que las denuncias que pesan sobre *L' Arch de Sant Martí* per lo article y suelto de Narcís Roca y Sebastiá Farnés, serán presentadas próximament en judici oral y públich.

Tracta de exposarse en lo próxim Certámen Universal una complerta biblioteca catalana, ricament enquadernats tots sos volums. Si aquesta idea tira avant s' aixecará un pabelló exprofes, quals planos y direcció correrá á cárreh del inteligent arquitecte y apreciat amich nostre don Lluis Domenech.

CAIXA DE ESTALVIS DE SABADELL

Han ingressat fins aquesta fetxa 4,568 pessetas procedentas de 373 imposicións, essent 11 lo número de nous imponents.

S' han tornat 2,114 pessetas 22 céntims á demanda de 19 interessats.

Sabadell 25 de Mars de 1888.—Lo Director accidental, *Joseph Anton Durán.*

LA EQUITATIVA DELS ESTATS UNITS

SOCIETAT DE SEGUROS SOBRE LA VIDA

Delegació de Espanya y Portugal, carrer de Sevilla, 16, Madrit

Delegació de Catalunya é Islas Balears, Rambla d' Estudis, 6, pral., Barcelona

Situació de la Societat en 1.er de Janer del present any

Actiu	duros	84.378,904'85
Pasiu, valuació al 4 per cent .	»	66.274,650
Sobrant	»	18.104,254
Entrada total	»	23.240,849
Entrada per premis	»	19.115,775
Nou seguro en 1887	»	138.023,105
Seguro vigent	»	483.029,562

Honrat per la delegació de Catalunya ab 'l cárrech d' agent y representant en aquesta, de la esmentada Societat, he cregut convenient donar á conexer, en obsequi als nombrosos suscrits que en Sabadell conta y al públich en general, l' estat floreixent ab que funciona, tant en América com en Europa, la Societat "La Equitativa" y al mateix temps oferir á quantas personas tingan á be suscriureshi pera aprofitar los beneficiosos fruyts que proporciona, que en la oficina de mon cárrech, carrer de *Balsas*, núm. 31, se donarán quants informes 's desitjan, relacionat sobre las diversas combinacions de seguro que aquesta important Societat emiteix, y se demostrarán los positius resultats que s' obtenen, no tant sols en los casos de mort, sino també si s' arriva ab vida al terme del temps d' acumulació estipulat en lo contracte.

Sabadell 1.er Abril de 1888.

Joaquim Miralles y Padrós.

Imprempta y Encuadernacions de Joan Comas Faura, carrer de Capmany 18.—SABADELL